ABD SENATÖRLERİNİN YABANCI LOBİLERLE İLİŞKİLERİ: MENENDEZ DAVASI

Teoman Ertuğrul TULUN - Tuğçe TECİMER

-

Analiz No : 2024 / 11

25.07.2024

ABD Senatörü Bob Menendez'in yolsuzluk ve rüşvet suçlamalarıyla karşı karşıya kalması, Amerika Birleşik Devletleri'nde yabancı lobilerin politik etkilerini ve bu ilişkilerin yasal ve etik boyutlarını yeniden gündeme getirmiştir. Menendez'e yöneltilen suçlamalar, sadece kişisel ve politik kariyerini değil, aynı zamanda Türkiye ile olan ilişkileri ve ABD dış politikasını da etkilemiştir. Bu bağlamda, Menendez'in Ermeni lobisi ile olan ilişkileri ve bu ilişkilerin politik etkileri, Amerikan yasama sürecindeki çıkar çatışmalarının ne denli karmaşık olabileceğini gözler önüne sermektedir.

Senatör Menendez'in Yolsuzluk Davası ve Siyasi Etkileri

Profesör James Sample, Hofstra Üniversitesi'nde hukuk profesörü olarak görev yapmakta olup, CBS News New York ile yapılan bir röportajda Senatör Bob Menendez hakkındaki suçlu kararını detaylı bir şekilde açıklamıştır. Bu durum, Menendez'in resmi görevlerinin ötesinde ve aldığı rüşvetlerle doğrudan bağlantılı eylemleri kapsamaktadır; örneğin, Mısır'a 99 milyon dolar değerinde helikopter mühimmatı teslimini kolaylaştırma ve ortaklarını korumak için hukuki işlemlere müdahale etme gibi. [1]Menendez'in bu eylemleri birden fazla federal suçu, rüşvet, şantaj, dolandırıcılık, adaleti engelleme ve yabancı bir ajan olarak hareket etme gibi suçları içermekte olup, jüri kararının oybirliği ile alınmış olması savcılığın davayı güçlü bir şekilde sunduğunu ve Menendez'in federal yasaları açıkça ihlal ettiğini göstermektedir.[2] Menendez'in suçlu bulunması siyasi geleceği üzerinde ciddi sonuçlar doğurmuş, önde gelen politik figürlerden istifa çağrıları gelmiş ve uzun bir hapis cezası olasılığını ortaya çıkarmıştır. Ayrıca, kamu görevinde bulunma yasağı da dahil olmak üzere kariyerinde önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Menendez, suçlu kararına rağmen masumiyetini savunmaya devam etmekte ve kararı

temyize götürmeyi planlamaktadır. Profesör Sample, temyiz hakkının yasal bir hak olduğunu belirtmekle birlikte, somut kanıtlar ve jürinin oybirliği kararının temyiz için önemli zorluklar oluşturduğunu ifade etmiştir. [3]

Senatör Menendez'in Hukuki Sorunları ve Türkiye Politikaları Üzerindeki Etkileri

16 Temmuz 2024 tarihinde Menendez, hakkındaki 16 ayrı suçlamadan yargılanmış ve tüm suçlamalar jüri tarafından sabit bulunmuş, 'yabancı ülkenin ajanı olarak hareket etmekten' hüküm giymiş ve böylelikle ABD tarihine geçmiştir.[4]

Menendez'in yargı süreci, kişisel ve politik yaşamı arasındaki çizgilerin nasıl bulanıklaştığını ve bu durumun Türkiye ile olan ilişkiler üzerinde nasıl olumsuz bir etki yaratabileceğini göstermektedir. Küba kökenli göçmen bir aileden gelen Menendez ve Lübnan doğumlu Ermeni eşi Nadine Arslanyan ile ilişkileri, suçlamaların merkezinde yer almaktadır. Nadine, Senatör'ü Mısır istihbaratı ve askeri yetkilileriyle tanıştırmak, senato ofisinde gizli toplantılar düzenlemek ve sahte bir şirket kurarak yasa dışı finansal faaliyetlerde bulunmak gibi eylemleriyle dikkat çekmiştir. [5]

Örneğin, Türkiye'ye yapılan F-16 satışına karşı çıkması ve Türkiye'nin Akdeniz ve Ege'deki politikalarına yönelik eleştirileri, kişisel çıkarlarının ve yabancı etkilerin bir yansıması olabilir. Bu durum, Senatör'ün politik kararlarının, Amerika Birleşik Devletleri'nin ulusal çıkarları yerine kişisel veya yabancı çıkarlar doğrultusunda şekillendiği iddialarını güçlendirmektedir. [6]

Rum ve Ermeni lobisine yakınlığı ile tanınan Senatör, Türkiyeye yapılacak F-16 satışına karşı çıkanların başında gelmiş, Türkiyenin Akdeniz ve Egedeki politikalarından duyduğu rahatsızlığı da sıkça gündeme getirmiştir. İddialara göre, Senatör Menendezin eşi Nadia'nın politik görüşleri, senatörün tutumlarını etkilemiş olabilir. Bununla birlikte herhangi bir senatörün kişisel duygularını ve çıkarlarını yemin ettiği devletinden daha üstün görmesi ve menfaatleri doğrultusunda hareket ederek gerek dış politikada ülkesinin aleyhine olacak şekilde faaliyetlerde bulunması gerek ise ülke içinde zararlı girişimleri hiçbir ülke için kabul edilebilir değildir. ABD yargısının temyize gitmesi beklenen Menendezin yargı sürecinde ülke menfaatlerini göz önünde bulundurarak hareket etmesi beklenmelidir.

Menendezin, Ermeni Ulusal Komitesi Amerika (ANCA) ve diğer Ermeni lobi grupları ile kurduğu yakın ilişkiler, bu ilişkilerin potansiyel çıkar çatışmalarına işaret etmektedir. Özellikle, Ermeni iddialarına güçlü destek vermesi, 1915 olaylarını soykırım olarak tanınması ve Türkiye ile Azerbaycana karşı tutum alması gibi eylemleri, ANCAdan yüksek değerlendirmeler almasına neden olmuştur.[7] Ayrıca, Ermeni Kilisesinin Doğu Diyözesi tarafından 'Ermenilerin Dostu' ödülü gibi onurlandırmalarla desteklenmiştir, bu da uzun süreli ve karşılıklı bir destek ilişkisini göstermektedir. [8]

Menendez, Ermeni lobisi tarafından düzenlenen fon toplama etkinliklerinde mali destek sağlanmış olup, bu bağlamda yapılan kampanya katkıları, Ermeni lobisinin Menendez üzerindeki mali arka planını işaret etmektedir.[9] Menendez'in, ABD politikalarını Ermeni

çıkarlarını destekleyecek şekilde yönlendirmede, bu finansal ve politik desteklerin etkisi bulunmaktadır. Bu durum, Menendezin yasama kararlarının kendi seçmenlerinin en iyi çıkarları doğrultusunda mı yoksa dış finansal desteklerden ötürü mü etkilendiği konusunda endişelere yol açmaktadır. [10]

Senatör Menendez'in Ermeni Lobisi ile Çıkar Çatışmaları ve Bölge Politikalarına Etkisi

Senatör Bob Menendez'in dış politika uygulamaları, özellikle Orta Asya ile olan ilişkilerde, Amerika Birleşik Devletleri'nin stratejik çıkarlarına hizmet edip etmediği konusunda soru işaretleri yaratmaktadır. Menendez'in Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan gibi ülkelerle ilgili politikalarda aktif rol alması, bu bölgelerdeki ABD politikalarının şekillenmesinde belirleyici olmuştur.[11]

2019 yılında Menendez, Kazakistan Cumhurbaşkanına, milyar dolarlık banka dolandırıcılığına karıştığı iddia edilen bir mahkumun serbest bırakılması için mektup göndermiştir. Bu tür diplomatik girişimler, Menendez'in insan hakları ve hukukun üstünlüğü konularına duyduğu ilgiyi yansıtmakla birlikte, aynı zamanda kişisel veya dış çıkarlar için ofisini kullanıp kullanmadığı konusunda endişeleri de beraberinde getirmektedir. [12]

2020 yılında, Menendez ve diğer senatörler, COVID-19 pandemisi sırasında barışçıl aktivistlerin serbest bırakılması için Orta Asya cumhurbaşkanlarına çağrıda bulunmuştur. Bu mektuplar, bölgedeki insan hakları durumuna ilişkin ABD'nin endişelerini ifade etse de, Menendez'in uluslararası meselelere müdahalesinin, dış etkilerden bağımsız olup olmadığı sorgulanmalıdır. [13]

Bu gözlemler ışığında, Menendez'in Orta Asya'daki politik faaliyetlerinin, kişisel veya yabancı çıkarlar doğrultusunda mı yoksa gerçekten ABD'nin ulusal çıkarlarına ve bölgede istikrarın korunmasına yönelik mi hizmet ettiği tartışmalıdır. Yolsuzluk suçlamaları ve dış etkilerle olan ilişkileri, onun politika kararlarının nesnelliğini ve ABD'nin bu stratejik bölgedeki etkinliğini sorgulatmaktadır. [14]

Senatör Menendez ve Ermeni Lobisi ile Derin Maddi Bağlar

Ayrıca, Senatör Menendez'in Ermeni Ulusal Komitesi Amerika (ANCA) ile olan yakın ilişkileri iyi belgelenmiş olup, karşılıklı ve sürekli bir destek sistemi yansıtmaktadır. Bu ilişki, Ermeni meseleleri için güçlü yasal destek ve savunuculukla karakterizedir. Menendez, Ermeni yasalarını desteklemedeki tutumu nedeniyle ANCA'dan sürekli olarak yüksek puanlar almış ve ABD dış politikasında Ermeni çıkarlarını savunan bir ses olarak öne çıkmıştır, bunlar arasında Senato'nun 1915 olaylarını soykırım olarak tanıma çabalarına öncülük etmek ve Artsakh'ı desteklemek bulunmaktadır. ANCA'nın Menendez için açık ve ısrarlı desteği, senatörün politik eylemleri ile Ermeni lobisinin hedefleri arasındaki stratejik uyumu vurgulamaktadır. [15]

Senatör Menendez, Ermeni topluluğu ile olan ilişkilerini finansal destek aracılığıyla da pekiştirmiştir. Ermeni Ulusal Komitesi Yeni Jersey (ANC-NJ) gibi gruplar, Menendez'in kampanyaları için düzenli olarak fon toplama etkinlikleri düzenlemiştir, bu durum Menendez'in Ermeni topluluğundan aldığı finansal desteği göstermektedir. [16] ANCA ve diğer Ermeni lobi grupları, savunuculuk ve eğitim programlarına kaynak sağlamak amacıyla aktif bir şekilde bağış toplamakta, bu bağışlar Amerika Birleşik Devletleri'nde Ermeni iddialarını ilerletmekte kullanılmaktadır. Özellikle ANCA'nın Bağış Fonu, bu bağışlar için ana araç olarak hizmet vermektedir. [17]

Bu sürekli destek ve işbirliği, Senatör Menendez'in Ermeni konularındaki tutarlı savunuculuğunu pekiştirmekte ve Amerika Birleşik Devletleri dış politikasında belirleyici bir rol oynamaktadır. Menendez'in Senato Dış İlişkiler Komitesi Başkanı olarak görev yaptığı dönemde, Ermeni çıkarlarını destekleyen politikaları savunmuş ve bu doğrultuda ANCA liderleri ile sık sık istişarelerde bulunmuştur. [18] Bu ilişkilerin derinliği, Menendez'in ABD dış politikasını şekillendirmedeki etkisini ve Ermeni lobisinin Amerikan politikasına olan nüfuzunu açıkça ortaya koymaktadır.

ABD Senatörlerinin Yabancı Lobilerle İlişkileri ve Yasal Düzenlemelerin Önemi

ABD Senatosu'nda, bazı senatörler Ermeni ve Yunan lobileri ile önemli bağlantılara sahiptir. Örneğin, Senatör Chuck Schumer (D-NY), Ermeni iddialarını desteklemekte ve Ermeni-Amerikan gruplarından takdir görmektedir. Senatör Robert Portman (R-OH) ise Ermeni Meseleleri üzerine Kongre Grubu'nda aktif rol almaktadır. Ayrıca, Senatör Marco Rubio (R-FL), Yunan ve Ermeni lehine kararlar desteklemiştir.[19]

Bu tür finansal ve finansal olmayan bağlar genellikle, kültürel etkinliklere katılım, Ermeni soykırım iddialarının tanınması için savunuculuk ve Kıbrıs gibi konularda Yunan pozisyonlarını destekleme şeklinde kendini gösterir.[20] Ancak, Senatör Menendez'in durumu, bu tür güçlü savunuculukların ve önemli mali desteklerin potansiyel etik sorunlarını ve çıkar çatışmalarını ortaya koymaktadır. [21]

Menendez vakası, yasama üyeleri ile belirli lobi grupları arasındaki yakın ilişkilerin, özellikle yolsuzluk iddiaları ile birleştiğinde, karşılıklı çıkar sağlama düzenlemelerine dönüşebileceği risklerini vurgulamaktadır. Bu durum, siyasi bağışlarda şeffaflık ve yasama üyelerinin lobi gruplarıyla etkileşimlerine yönelik açık etik kuralların gerekliliğinin altını çizmektedir. Menendez'in özellikle vahim olan durumu, siyasi sistemdeki çıkar çatışmaları potansiyeline dair bir uyarı niteliğindedir ve dikkatli denetimin önemini hatırlatmaktadır. [22]

ABD'deki Yabancı Ajanlar Kanunu ve Detaylı Analiz İhtiyacı

1938 yılında yürürlüğe giren Yabancı Ajanlar Kayıt Yasası (FARA), yabancı hükümetler, siyasi partiler, işletmeler ve diğer yabancı kuruluşları temsil eden kişilerin Adalet Bakanlığı'na kaydolmalarını ve faaliyetlerini kayıt altında tutmalarını zorunlu kılar. Bu

yasa, şeffaflığı sağlamayı amaçlar ve yasama üyelerinin yabancı çıkarlar lehine hareket etmelerinin önüne geçmek için önemli bir araçtır. Menendez vakası, bu yasanın önemini ve ABD siyasetinde yabancı etkilerle mücadelede daha fazla adım atılması gerektiğini göstermektedir. İlerleyen çalışmalarda, bu yasanın detaylı bir analizi yapılacak ve mevcut zorluklar ile potansiyel iyileştirmeler ele alınacaktır.[23]

[1] Hofstra Hukuk Haberleri, "Prof. James Sample, Senatör Bob Menendez'in Suçlu Bulunma Kararını Açıklıyor," 22 Temmuz 2024, https://lawnews.hofstra.edu/2024/07/22/prof-james-sample-explains-senator-bob-menendez-guilty-verdict/ ; CBS News New York, "Hukuk Uzmanı Sen. Bob Menendez'in Suçlu Bulunma Kararını Değerlendiriyor," https://www.cbsnews.com/newyork/video/legal-expert-breaks-down-sen-bob-menendez-guilty-verdict/.

[2] Hofstra Hukuk Haberleri, "Prof. James Sample, Senatör Bob Menendez'in Suçlu Bulunma Kararını Açıklıyor," 22 Temmuz 2024, https://lawnews.hofstra.edu/2024/07/22/prof-james-sample-explains-senator-bob-menendez-guilty-verdict/; Hofstra Haberleri, "Menendez Davasındaki Suçlu Kararı Nasıl Açıklanır," 17 Temmuz 2024, https://news.hofstra.edu/2024/07/17/explaining-the-guilty-verdict-in-menendez-case/.

[3] Hofstra Hukuk Haberleri, "Prof. James Sample, Senatör Bob Menendez'in Suçlu Bulunma Kararını Açıklıyor," 22 Temmuz 2024, https://lawnews.hofstra.edu/2024/07/22/prof-james-sample-explains-senator-bob-menendez-guilty-verdict/.

[4] Türkiye Karşıtı Senatör Müebbet Ceza Alabilir: Menendez Yandı, Hürriyet,18 Temmuz 2024, https://www.hurriyet.com.tr/dunya/turkiye-karsiti-senator-muebbet-ceza-alabilir-menendez-yandi-42491416.

[5] Who is Nadine Menendez? Sen. Bob Menendez's Wife is at Center of Bribery Trial,CBS News, 16 July 2024,https://www.cbsnews.com/news/nadine-menendez-bob-menendez-wife-corruption-trial-allegations/.

[6] Kamal A. Beyoghlow, Turkey and the United States on the Brink: Implications for NATO and the US-Turkish Strategic and Military Partnership (Carlisle Barracks: US Army War College Press, 2020). Available at: https://press.armywarcollege.edu/monographs/914; Ali Balcı, A Short Story of the Turkish □□□□□□□□ Relations in the 20th Century, Journal of Transatlantic Studies 19, no. 2 (2021): 184 □□□□ https://doi.org/10.1057/s42738-021-00084-z

[7] ANCA, "Senate Robert Menendez - Legislative Ratings," https://anca.org/senate/robert-menendez-435-116/

; ANCA, "Sen. Menendez Condemns Turkey for Inciting and Arming Azerbaijan's Attack on Artsakh," https://anca.org/press-release/sen-menendez-condemns-turkey-for-inciting-and-arming-azerbaijans-attack-on-artsakh/ ; Aravot, "ANCA Supporters Stand Strong with U.S. Senator Robert Menendez," https://en.aravot.am/2022/04/21/302289/.

[8] AVIM, "The Case of Senator Menendez and The Nature of Genocide Resolutions," https://avim.org.tr/en/Yorum/THE-CASE-OF-SENATOR-MENENDEZ-AND-THE-NATURE-OF-GENOCIDE-RESOLUTIONS

[9] Aravot, "ANCA Supporters Stand Strong with U.S. Senator Robert Menendez," https://en.aravot.am/2022/04/21/302289/.

[10] AVIM, "Main Pro-Armenian Lobbyist Accused of Corruption Pressuring Officials," https://avim.org.tr/en/Bulten/MAIN-PRO-ARMENIAN-LOBBYIST-ACCUSED-OF-CORRUPTION-PRESSURING-OFFICIALS ; AzerNews, "Corruption Allegations and Senator Menendez," https://www.azernews.az/region/227215.html.

[11] Times of Central Asia, "A Eurasian Perspective on the Historic Conviction of U.S. Senator Bob Menendez," last modified July 18, 2024, https://timesca.com/a-eurasian-perspective-on-the-historic-conviction-of-u-s-senator-bob-menendez/

[12] Times of Central Asia, "A Eurasian Perspective on the Historic Conviction of U.S. Senator Bob Menendez," last modified July 18, 2024, https://timesca.com/a-eurasian-perspective-on-the-historic-conviction-of-u-s-senator-bob-menendez/

[13] Times of Central Asia, "A Eurasian Perspective on the Historic Conviction of U.S. Senator Bob Menendez," last modified July 18, 2024, https://timesca.com/a-eurasian-perspective-on-the-historic-conviction-of-u-s-senator-bob-menendez/

[14] Times of Central Asia, "A Eurasian Perspective on the Historic Conviction of U.S. Senator Bob Menendez," last modified July 18, 2024, https://timesca.com/a-eurasian-perspective-on-the-historic-conviction-of-u-s-senator-bob-menendez/

[15] Armenian National Committee of America, "ANCA Welcomes Menendez as Chairman of Senate Foreign Relations Committee," https://anca.org/press-release/anca-welcomes-menendez-as-chairman-of-senate-foreign-relations-committee/ ; Armenian Weekly, "ANCA Leaders Consult with US Senate Foreign Relations Committee Chairman Robert Menendez," May 30, 2023, https://armenianweekly.com/2023/05/30/anca-leaders-consult-with-us-senate-foreign-relations-committee-chairman-robert-menendez/.

[16] Armenian Weekly, "The ANCA Owes Its Success to Grassroots Support," April 10, 2010, https://armenianweekly.com/2010/04/10/the-anca-owes-its-success-to-grassroots-support/

[17] Armenian National Committee of America, "ANCA Supporters Stand Strong with U.S. Senator Robert Menendez," https://anca.org/anca-supporters-stand-strong-with-u-s-senator-robert-menendez-2/.

[18] Armenian Weekly, "ANCA Leaders Consult with US Senate Foreign Relations Committee Chairman Robert Menendez," May 30, 2023, https://armenianweekly.com/2023/05/30/anca-leaders-consult-with-us-senate-foreign-relations-committee-chairman-robert-menendez/.

[19] Embattled US Senator Menendez's Decades of Trying to Block Türkiye at Every Turn," accessed July 18, 2024, https://www.aa.com.tr/en/americas/embattled-us-senator-menendez-s-decades-of-trying-to-block-turkiye-at-every-turn/3002349 ; Main Pro-Armenian Lobbyist Accused of Corruption Pressuring Officials," accessed July 18, 2024, https://avim.org.tr/en/Bulten/MAIN-PRO-ARMENIAN-LOBBYIST-ACCUSED-OF-CORRUPTION-PRESSURING-OFFICIALS ; US Senator Backed by Israeli Lobby Attacks Turkey," accessed July 18, 2024, https://www.aa.com.tr/en/americas/us-senator-backed-by-israeli-lobby-attacks-turkey/1887620.

[20] Conflicts of Interest," U.S. Senate Select Committee on Ethics, accessed July 18, 2024, https://www.ethics.senate.gov/public/index.cfm/conflictsofinterest.

[21] US Senator Backed by Israeli Lobby Attacks Turkey," accessed July 18, 2024, https://www.aa.com.tr/en/americas/us-senator-backed-by-israeli-lobby-attacks-turkey/1887620.

[22] Center for Eurasian Studies, "Main Pro-Armenian Lobbyist Accused of Corruption Pressuring Officials," last accessed July 18, 2024, https://avim.org.tr/en/Bulten/MAIN-PRO-ARMENIAN-LOBBYIST-ACCUSED-OF-CORRUPTION-PRESSURING-OFFICIALS.

[23] Conflicts of Interest," U.S. Senate Select Committee on Ethics, accessed July 18, 2024, https://www.ethics.senate.gov/public/index.cfm/conflictsofinterest; NJ Spotlight News, "NJ Menendez Corruption Indictment Shines Light on Foreign Agents Law, Egypt, Qatar," January 2024, https://www.njspotlightnews.org/2024/01/nj-menendez-corruption-indictment-foreign-agents-law-egypt-qatar/

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: TECİMER, Teoman Ertuğrul TULUN - Tuğçe. 2026. "ABD SENATÖRLERİNİN YABANCI LOBİLERLE İLİŞKİLERİ: MENENDEZ DAVASI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Analiz No.2024 / 11. Temmuz 25. Erişim Kasım 22, 2026. https://www.avim.org.tr/tr/Analiz/ABD-SENATORLERININ-YABANCI-LOBILERLE-ILISKILERI-MENENDEZ-DAVASI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır